

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih 12.06.2014
Sayı 1391

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Son 10 yıldır ekonomisinin mihenk taşı olarak adlandırılan inşaat sektörü, inşaat merkezli yükselen sermaye birikim mekanizması ile yeni şirketler ve aktörler yaratmayı sürdürüyor.

Bu hükümetin iktidara geldiği yıllarda Afet Yasası ve Kentsel Dönüşüm çerçevesinde sermaye birikiminin lokomotifine haline gelen inşaat sektörü ve bu sektörde ön plana çıkan gayrimenkul yatırım ortaklıkları (GYO) rant, avanta ve vurgun ilişkisi içinde sermaye birikimini arttırmaya devam ediyor.

İnşaat sektörüne hükmedenlerin daha çok GYO'lar olduğu ve GYO'ların inşaat projelerinin finansmanına kaynak sağlayan şirketler olduğu da bilinmektedir. Bu şirketlerin inşaat projelerini borsaya yatırım yapan irili ufaklı, yerli-yabancı yatırımcıdan, gayrimenkul yatırım ortaklığı payları karşılığında topladıkları paralarla finanse ettikleri ve "AKP rejiminin inşaat baronları" oldukları şeklinde yaygın kanaat bu sektörde ve basın-yayın organlarında dillendirilmektedir.

Kağıt üzerinde müteahhitlik firmalarıyla GYO'ların ayrı oldukları, ancak GYO'ların çoğunlukla büyük müteahhitlik şirketleriyle birlikte çalıştığı, 2012 Kasım itibarıyla sayıları 24'ü bulan GYO'ların aktif büyüklüklerinin 22 milyar TL'yi, piyasa değerlerinin ise 14 milyar TL'yi bulduğu da belirtilmektedir.

GYO aktiflerinin üçte birinin tek başına TOKİ iştiraki Emlak Konut'a ait olduğu bilinirken, TOKİ'nin doğrudan Başbakanlığa bağlı denetim dışı bir dev kuruluş olarak yeniden dizayn edilerek, kamu arsalarını bünyesinde bulunduran Arsa Ofisi'nin de TOKİ'ye dâhil edildiği görülmektedir. Böylece sınırsız kamu arazisini kullanma yetkisi TOKİ'ye geçerek, TOKİ'nin arsaları ham haliyle ihaleli ya da ihalesiz inşaat baronlarına satarak onlara alan açtığı da ifade edilmektedir.

Sektörü sürükleyen güç durumundaki Emlak Konut, eski Emlak Bankası'ndan miras bir kuruluş olarak biliniyor ve TOKİ'nin verdiği arsaları müteahhitlerle ortak, prestijli konut yatırımında kullanıyor. Büyük müteahhitler, Emlak Konut üstünden TOKİ'nin en önemli partnerleri olarak işlev görüyor.

Geçmişte sanayici kimlikleriyle tanınan ve hükümete yakınlıklarıyla bilinen bir kısım sanayicinin rant alanının genişlemesiyle şimdinin inşaatçıları olarak sektördeki yerlerini aldıkları da belirtiliyor. Yani kâr ve sermaye birikimi

inşaatı ise, artık hükümete yakın sermaye gruplarının da inşaatçı olduğu görülmektedir.

Alışveriş Merkezi, Rezidanslar yapmak için hummalı bir şekilde yeşil arazi arayan iktidarın gözünün şimdi de askeri alanlarda olduğu ve askeri güvenlik bölgelerini imara açma çalışmalarına başladığını, bazı alanlara AVM ve Rezidans yapılması için planlar yapıldığı da bildiriliyor.

Özellikle Ankara, İstanbul, İzmir gibi büyük şehirlerde, şehir merkezlerinde kalan askeri sahalara el konulmasının da gündemde olduğu öğreniliyor.

Daha önce askeri güvenlik bölgelerinin etrafındaki mücavir alanlara bina yapımı ve alım satımı bile Genelkurmay'ın iznine tabi iken, şimdi buralar tamamen Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın yetkisine bırakıldı. Genelkurmay'ın güvenlik bölgelerinin koordinatlarını da Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na verdiği bildiriliyor.

Askeri güvenlik bölgelerinin imara açılmasıyla birlikte milyarlarca liralık rantın yaratılacağını kaydeden inşaat firmaları, hükümete yakın firmaların kayırılması durumunda ciddi sorunlar yaşanabileceğini de bildirdiler.

Gizli ortaklıkların gündemde olduğu, Devlet bankasından alınacak kredilerle projelerin yapılıp satılması da konuşuluyor. Ceplerinden bir kuruş çıkmadan, hiçbir risk almadan yandaş mütteahit firmalarının milyarlar kazanacağı, bu işlerden pis kokular geleceği, hükümete yakın firmaların gözünü iyice karartmış durumda olduğu da biliniyor. İçinde hem AVM, hem konut, hem işyerleri bulunan büyük planların yapılıyor olduğu, Kamu arazilerinin özellikle büyükşehirlerde yandaşlara peşkeş çekildiği de öne sürülüyor. 12 yıldır süren yapılaşma ile yeşil ve deprem toplanma alanları gözünü para hırsı bürümüş yandaş mütteahitlece de yok edildi.

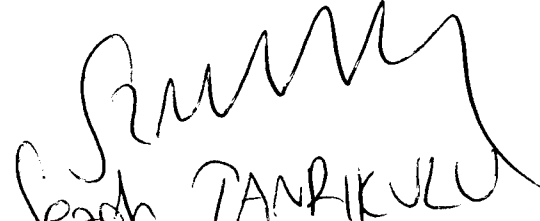
Bütün bu sayılan nedenleri araştırmak, son 12 yılda pıtrak gibi büyüyen inşaat firmalarının hangilerinin ne kadar vergi verdiklerini, Gayrimenkul Yatırım Ortaklıklarının (GYO) rant, avanta ve vurgun ilişkilerini tespit etmek, bazılarının vergilerinin nasıl sıfırlandığını, hangi uluslararası firmalarla dolaylı sermaye ilişkilerinin olduğunu, hangi firmaların kayırıldığını, kamu arazilerinin özellikle büyükşehirlerde hangi firmalara peşkeş çekildiğini belirlemek ve bu konularda alınacak tedbirleri araştırmak amacıyla, Anayasamızın 98 ve İçtüzüğün 104 ve 105. maddeleri gereğince bir Meclis Araştırma Komisyonu kurulmasını arz ederim.

Tekrar arz ederim
M. Ali Sarıbaş

Dr. Mehmet Ali EDİBOĞLU (1)

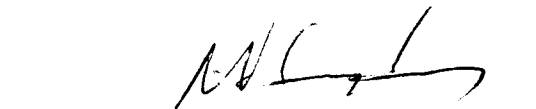
Hatay Milletvekili

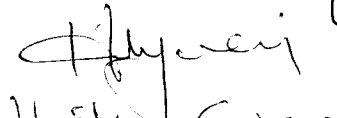
~~M. Ali Sarıbaş~~
M. Ali Sarıbaş
Eskişehir Mv.

Sezgin TANRIKULU
İstanbul Mv.

Celal DİNÇER
İst. Mv.

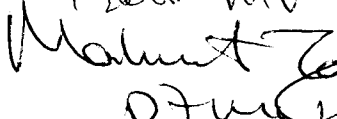

Gürküt AKAR
Antalya Mv.

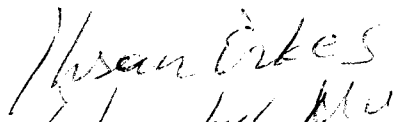

M. Sencer SOYDAN
Gökale Mv.

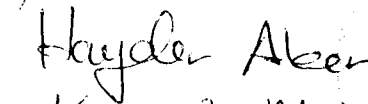

Hüseyin ÇAVUŞ
İzmir Mv.

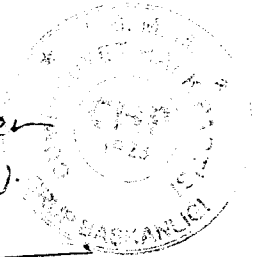

Önder YÜCEER
Tekirdağ Mv.

Mehmet SELİM
Gaziantep Mv.

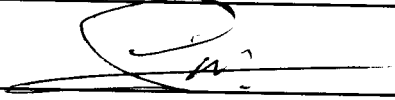
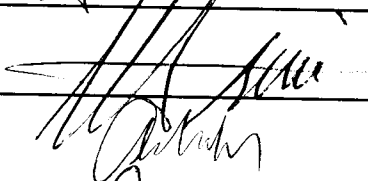
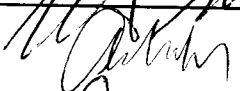
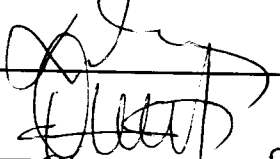
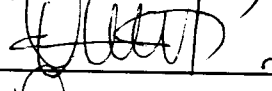
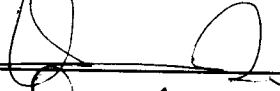
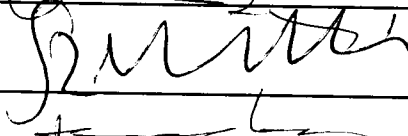
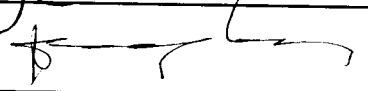

Mahmut TAN
Ordu Mv.

Hüseyin ERKES
İstanbul Mv.

Haydar AKAR
Kocaeli Mv.

1391.... Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
Hakan DİKEN	Manisa	
Ali Demireçen	Azıncı	
Selâhattin Karaculustupcu	Giresun	
Haluk Ercioğan	İST.	
Mevlüt Duda	Hatay	
Ölmez Düzgün	Tokat	
Kadir Bakkal Çiğdem	İST.	
Ali Serindag	Giresun	
Sezgin ANRIKLI	İT.	
Mehmet Hilal Köpke	Kocaeli	

